

spoznava velike koristi vlaganja prihrankov na hranilne knjižice. Ne oklevajte, stopite tudi Vi med vlagatelje na hranilne knjižice ZADRUŽNE HRANILNICE IN POSOJILNICE V PTUJU

Ameriški kapar nam še vedno škoduje

100.

100.

Ljudskoprosvetna društva po kongresu

Gotovo so vsa ljudskoprosvetna društva in njih člani z zanimanjem spremljali delo izrednega kongresa Svobod in prosvetnih društev, ki je zasedal 22. in 23. t. m. na Jesenicah. Bilo bi seveda napačno, če bi društva in njih sekcije šle sedaj mimo tega, kar je kongres sklenil in ugotovil. Predvsem gre tu za tisto panogo de-

javnosti ljudskoprosvetnih društev, ki je bila nekako najbolj neupoštevana — to je splošno izobraževalno delo. V tej smeri je namreč kongres ugotovil vrsto napak in pomanjkljivosti, ki so to delo zavirale, predvsem pa so to ugotovili in nakazali referenti in diskutanti, predvsem pa tov. Marinko v svojem referatu. Nakazano je bilo to-

liko vsestranskih pobud in navedenih, da društva nikakor ne bi smela biti v zadregi, kako začeti, nikakor pa ne bi smela društva iti mimo teh nakazanih perspektiv. Vsekakor naj bi društva kongresni material vsestransko proučila in potem ugotovila, kakšna metoda dela bi prišla v poštev v njihovih priključnih in pogojih, predvsem pa, kakšne metode bodo uporabljale pri splošno izobraževalnem delu, ki so ga dosedaj zane-marjale. Tu seveda ne gre za to — in kongres je to tudi izrecno poudaril — da bi s tem omejevali amatersko-umetniško delo društev in skupin, kajti tudi to naj se vsestransko razvija, ampak da društva še poleg tega polagajo vso skrb na splošno izobraževanje, predavanja, knjižnice, različne krožke in tako dalje. Vso to raznoter-no delovanje društev v tej smeri bo imelo tudi svojo dobro stran v tem, da se bodo vključevali v društvo tudi ljudje, ki drugače nimajo veselja do kakršnega koli amatersko-umetniškega udejstvovanja.

Ako bodo ljudskoprosvetna društva v predstoji sezoni mislila na to, da uveljavijo in spravijo v življenje sklepe in ugotovitve kongresa, bodo brez-dvomno sadovi njihovega dela vidni že v bližnji bodočnosti. S tem pa bomo teže, iznešene na kongresu lahko smatrali za realne in upravičene.

RAZPIS

Komisija za volitve in imenovanja pri Občinskem ljudskem odboru Gorišnica razpisuje mesto

SOLSKKE SNAŽILKE

za šolo in nižjo gimnazijo Gorišnica. — Plača po predpisih. Ostali pogoji se določijo s tozadajno pogodbo z delodajalcem. Nastop službe takoj. Prošnje dostavite komisiji za volitve in imenovanja pri obč. ljudskem odboru Gorišnica.

Pred gledališko predstavo ptujskih osmošolcev

V petek 11. novembra t. l. ob 20. uri bo igrala osmošolska igralna skupina ptujske gimnazije Pugetovo komedijo »SREČNI DNEVI«. Igrajo: Metka Žukova Milica Kokol, Ksenija Bartol, Marjan Caf, Franc Milinarič in Leo Brumen.

Ob vsaki predstavi ptujskih osmošolcev v Ptuj in ptujskem okraju je bilo oblo gledalcev saj vsi našo javnost zanimajo igralne sposobnosti naših osmošolcev, ki so porabili z delom pridobljena sredstva za poučno ek kurzo jo po naš domovini. Tudi v tem šolskem letu bodo pripravili ptujki o mošolce več predstav in s pravih skromnih sredstev za maturitetno potovanje po naš zemlji.

Upamo, da bodo tudi v soboto v ptujkem gledališču vsi mesta zasedena. Nekaj naj k temu pripomore teh nekaj vrstic, nekaj pa naj tudi dajak ptujske gimnazije pomaga z agitacijo med ptujskim in okoliškim prebivalstvom.

Igralci — osmošolci ptujske gimnazije

Našim osmošolcem želimo tudi v tem šolskem letu mnogo uspehov.

Ptujske kronike pripovedujejo...

13. oktobra 1904. S tem dnem se je začelo v Ptuj uradno zatiranje jetike in pljuvanje po tleh kot ostudna in nevarna razvada, ki jo je treba preprečevati z vsemi sredstvi. Okrajno glavarstvo je pozvalo občinska predstojništva, naj izdajo pljuvalne prepovedi v javnih zbirališčih, zavodih in podjetjih.

20. oktobra 1904. »Društvo zoper trpinčenje živali« je posredovalo pri oblastnih forumih, naj bi prepovedali, da bi se goskam skubilo perje po septembru do konca aprila in dovolilo le od maja do konca septembra, ko se lahko skubljenje opravi brez bolečin.

20. oktobra 1904. V gozdovih na ptujskem in ostalih področjih se je pojavila borova osa, ki je resno ogrožala gozdove. Prebivalstvu v bližini gozdov so svetovali, naj nanežene v gozd svinje, otresajo drevje, da bodo svinje pojedle ličinke in bube. V Evropi je bilo takrat 15 vrst raznih listnih os, ki so živele na smrekah, zlasti na borih, kjer so ličinke do golega ozirle vejice iglavcev.

Z Borla

Občinska gasilska zveza Borla, ki povezuje gasilska društva Bukovci, Cirkulane, Muretinci, Stojci in Zavre in ima premisljeno izbran upravniki in nadzorni odbor, si bo v bodoče prizadevala usposobiti za gasilsko tehnično službo čimveč mladine ter je pridobiti za kulturno prosvetno izobraževanje, pri čemer ne gre samo za kulturnoprosvetno delo, v kolikor ga bo v gasilskih društvih, temveč za vse kulturnoprosvetno delo, ki ga bo organizirala šola, občina, KZ, SZDL in ostala društva zlasti sedaj pozimi. Mladina tega predela mora biti vsestransko izobražena, zato bi ji tudi ne zadoščalo samo kulturnoprosvetno delo v enem društvu. Pravilno bo, da bodo prosvetni delavci, organizatorji predavanj, tečajev itd. tudi upoštevali predloge gasilskega odbora glede varine za predavanja in ostalo delo, pa bodo načrti dela res premisljeni in vsestransko koristno sestavljeni in tudi potem izvršeni. Le na ta način je mogoče pričakovati upeh, kot si ga na tem področju želi vsa društva in organizacije. KS.

Dnevni spored

za nedeljo, 6. novembra 1955

6.00 Budnica. 6.05 Poročila in vremenska napoved. 6.10 Vedre in poskočice za veselo nedeljsko jutro. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Mašo od večerj in nato od dneva. 8.00 O sportu in sportistih. Letošnja smučarska sezona. 8.15 Slovenske narodne pesmi. 9.00 Otroška predstava: Mali svetlinčar (radijska igra). 9.35 Operetne arije v izvedbi Tomažič solistov. 10.00 Družinski pogovor. 10.10 Nedeljski simfonični koncert Ludwiga van Beethovna: Koriolan, увертура; Antonin Dvořák: Koncert za čelo in orkester v h-molu; Edward Grieg: Štirje norveški plesi. 11.15 Oddaja za Beneške Slovence. 11.35 Od meodijske melodije — vmes ob 12.00—12.10 Pogovor s poslilstvom. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in objave. 13.15 Zbavna glasba, vmes reklame. 13.30 Pol ure za našo vas. 14.00 Zeleni ste —

Druga premiera v ptujskem gledališču

JOHN PATRICK:

„VROČA KRI“

»Vroč kri« je bila v četrtek, 27. oktobra, prvič uprizorjena v Ptujem gledališču. Delo je prevedel iz angleščine Janko Moder, režiral Peter Malec kot gost, igrali pa so: Franjo Vičar (Yank), Franjo Gunžer (Digger), Lojze Matjašič (Kiwi), Adolf Anderle (Blossom), Danijel Sugman (Tommy), Vera Videčnikova (Margaret), Jože Milkovič (polkovnik), Boris Kočevar (Lachlen) in Ludvik Pečnik (bolniški strežnik). Dejanje se godi v časni angleški vojaški bolnišnici v zaledju assamsko-burmanskega bojišča. Sceno in tehnično vodstvo je imel v rokah Jože Milkovič.

Patrickova »Vroč kri« je tragikomedijska vasa zaprtega in ne-

»Vroč kri« eno najboljših del, kar jih je v Ptujem režiral Peter Malec. Posebno je treba naglasiti, da je igralski ansambel ptujskega gledališča in tudi režiser, opravil pionirsko delo, ki ni nič kaj lahko. »Vroč kri« je po svoji dramski gradnji in zamisli likov težavno odrsko delo.

Zdi se mi, da lahko like nekako razdelimo v dve skupini, ki sta med seboj v odnosu 4:4. To zveni nekoliko šablonsko in vendar je jasno čutiti na eni strani kvartet Lachlena, sestre Margaret, polkovnika in črna Blossoma, ki tvorijo resne like v »Vroči krvi«, medtem ko so na drugi strani Yank, Digger, Kiwi in Tommy, simpatični in veseljaški podobe angleških vojakov, zbranih z vseh strani

družabnega Skota Lachlena, ki zapisan smrti in po dolgih nočnih bojih najde svoje prve prijatelje. Delo je slavošpev človeške prijateljstva, čeprav se igra dogaja v času druge svetovne vojne, ko so se ljudje med seboj neusmiljeno pobijali. V osebnih zgodbi Skota Lachlena, ki je vodilna nit vsega dogajanja na odru, diha nekaj človeško pretresljivega, kar gledalca osvoji in pritegne: ljudomrzni in egoistični Skot začuti, da je vendar družbeno bitje in najde v prijateljih nekaj, kar še ni poznal in kar se v odnosu na bolniško sestro Margaret sprevrže v iskreno ljubezen.

John Patrick je znan na vseh velikih odrih po svetu. Pri nas ga poznamo po »Cajnici«, katero je lansko sezono z uspehom igralo mariborsko gledališče. Tudi »Vroč kri« je doživela ob prvi uprizoritvi nedvomen uspeh, ki bo dal pobudo tudi drugim gledališčem pri nas, da bodo to delo sprejela v svoj repertoar.

Ni preveč če poudarim, da je

poslušatelj — vmes ob 15.00—15.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave. 16.00 Po naši lepi deželi — Zvone Kršinič: Kulturno pismo iz Novega mesta. 16.30 Popolninski orkestralni spored. 17.30 Radijska igra Fred von Hoerschmann: Pot osmih minut. 18.35 Mali koncert lahke glasbe. 19.00 Radijski dnevnik. 19.30 Zbavna glasba, vmes reklame. 20.00 Koncert opernih arij. 21.00 Kulturni razgledi. 21.15 V svetu ritmov in melodij. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15—23.00 Iz sodobnega glasbenega ustvarjanja — Karel Pahor: Istrijanka; Dimitrij Sostakovič: Deveta simfonia. 22.15—23.00 UKV program: Ples na glasbo. 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (prenos iz Zagreba).

imperija, ki prebolevajo v oddelku za rekonvalescente svoje rane in vplivajo s svojimi šalami vedno in komično.

Pri četrtkovni premieri pa je človek imel vtis, da je resni kvartet nekoliko manj dobro zaigral kot komičen. Kočevar kot Lachlen tokrat ni igral tako doživeto, kot smo navajeni. Tudi Milkovič je podal lik polkovnika-kirurga preveč togo in brezkrvno. Videčnikova in Anderle sta z uspehom ustvarila podobo bolniške sestre Margaret in črna Blossoma. Posebno Anderle je s svojo nemo igro pritegnil gledalce. Komični kvartet pa je mestoma dominiral na odru. Vičar v vlogi Yanka je bil tako prisrčen, da je med vso predstavo bil povod smeha med občinstvom. Znal pa je tudi resne momente v svoji vlogi presunljivo in doživeto zaigrati. Prav tako so tudi Gunžer, Matjašič in Sugman vsak na svoj način uspešno kreirali like angleških vojakov v oddelku za rekonvalescente.

Predstava »Vroč kri« je v celoti uspešna. Tudi scena je bila z ozirom na tehnični potencial ptujskega gledališča dobra. Gotovo bo ob ponovnih predstavah »Vroče krvi« ptujsko občinstvo zopet napolnilo gledališko dvorano in jo zadovoljno zapuščalo kot ob premieri.

Pisec članka o »demokracijskih« in »nedemokracijskih« barvah v pretekli številki »Ptujskega tednika« je bil pri obravnavi ocene »Celjskih grofov« tako »dosleden«, da mu nimam kaj odgovoriti. Nisem namreč strokovnjak za barve, še manj pa strokovnjak za demokracijo in mu to strokovnjaštvo rade volje prepuščam. Remi.

SODOBNI ROMAN

NA KMETIH

IVAN POTRČ

44

Spreletel sem z očem, prek mize, jo pogledal in odjani na kratko:

»Nejbrži!«
»Kaj ni? Strafela obečal, da bo ste prvi tam?«
»Nem mogel molčati.«
»Strafela, kaj pa?« sem z njo.
»Nič n. tako, kaj pa. Še tvoj prededek bo. Boš videl, preljubi Južeki!«

Pogrelo me je, vsa kri mi je butnila v glavo ko je začela tako razpredati, in zdaj še s tem preljubim Južekom. Videl sem Tunika kako jo je postrani pogledoval za kar se pa Hana n. zmenila, vendar pa nisem nič rekel.

Hana se je znova zazibala. »Čisto zares sem sišla, k'ko so pravili, da bodo za predsednika postavili — sišla? Kaj, ali niste pri va, nič sišla?« Nič n. smo sišli; a tudi če bi, ja na te čenče ne b. odgovoril. Toda Hana se je vtepla svoje v glavo.

»Tebi, Južek, bi bilo tako ali tako vseeno — zavoljo grunta?« Nehote sem jo pogledal, kako mihi, po je tudi, to povedala. »Doma pr vas bo tako ali tako Marica prevzela, ti pa si, že tako svoj patron.«

Znova sem jo pogledal, tudi Tunika jo je pogledal. »Patron, preljubi Južek, patroni! Pravijo — ali je resnica? — da se okoli: Plojevih nekaj zapletaš. Da, Južek, vse se razve po tej naš. for. Kaj me gledaš?«

Gledal sem jo, kako je vse to razpredala; na oči bi jo našadil, če bi se delo.

»H na! Ti?« sem zagolčal.

»Kaj, ali n. so fejšti? Plojevke? Takšne šikane deklince so.«

Kar dvignilo me je. Gledal sem jo in ona mene. Znenada se je nasmehnila.

»Ti bi se že zapletel, kaj, a se ti je glesalo?«

Na glas je je zasmejela in se zazibala. Prev z želez sem, da bi se prevrnila, a se je ujela. Znova in znova se je zasmejela.

Obratila sem se, da bi vzel klobuk, a ga za vrata nisem mogel najti; tako sem potem zbežal razoglav iz xbe, še prej pa sem zaslišel kako sta se »estri, Hana in Tunika, sporekli.

»Hana! za božjo voljo!« sem sišal Tunika.

Tudi Tunika se je dvignila in začela lesti z za mize.

»Nehaj že s to svojo božjo voljo! Ko da je zdaj ona kriva, da

je pri nas zažegnano.«

Vse je kežalo, da se je Hana hotela spreti.

»Kako — zažegnano Hanka?«

»Kako?« Strašno se je začudila in »ekala« tako pač, saj mi ne boš nazadnje rekl, da je tudi tisto one, kar se je z materjo zgodilo po božji volji!«

Sišal sem Tunik in vzklik: »Hanka!« — in za tem besed, ki so šle seštri na jok. »Tak lepe mir je bil, ko te ni bilo, če ti n. doma po volji, bi ostala tam, kjer si bila.«

»To bi vam godilo, kaj?« je vprašala in se zasmejela. Za tem: »Ak je tudi že tebe kaj zmešal?«

Pustil sem klobuk in planil iz xbe. Sišal sem pridružen smeh, ko da bi se v predpisanke in kikle zasmejala. Odšel sem pred hišo, naprej po ogrado, šele, ko sem preskočil klanec in se znašel pred hišo šele takrat nisem več sišal smeha. Večer je bil hladen, zamegljen, da je bilo mokro in da me je treslo, ali huje, kakor me je tresla zima, me je trla jeza; kje sem se dušal in preklinjal, a kaj naj storim, teje nisem vedel. Eno sem vedel, na Toplečkem bo pošlel pekel zeme. Pa še nekaj je bilo, česar takrat nisem vedel: Tunika se mi je zasmila. Le po čemu se je tudi Hana vanjo započela, ji delala krivico? Vedel sem, da je dobro zaveda, kako ji dela krivico, a jaz nisem mogel ničesar storiti: ne zavoljo Toplečke ne zavoljo Tunike, a tudi domov,

na naše, na Hedlovo, nisem več mogel kar tako na lepem. Spustil sem se na kovačovo hrodivo, ki je ležalo pr. hosti in začel trgati lubje z njega. Precej časa sem ga trgal, toliko časa, dokler nisem prišel malo k sebi, dokler ni zgoraj po hiši vse ugasnilo, ter sem lahko odšel v kamro.

Vrnil sem se in stopil v prikljet, tedaj pa so se odprla kuhinjska vrata, za njimi se je pokazala Hana v sami srajci: in v spodnjici te visoko dvignila lešerbo v roki, ko da bi hotela vedeti, kdo hodi po hramu.

»Kdo pe je?«

Stisnil sem zobe, zapahnil vrata in se naglo obrnil proti kamri. A Hana je bila hitrejša.

»Kaj ti tam spiš?« je vprašala.

Nehote mi je zastala noga, zmisljal sem »Tam.« — ne vem zakaj, in jo prav tako, nehoti, prot svoji volji pogledal. Na erši sem oči, a ko sem vrgel pogled proti njej, so se mi tuk z raztopile. Hana je podržala luč močno pred sebe. Lahko sem videl odprta usta, seme bele zobe, razgaljen vtet in do kraja, do klike odpeto srajco. Ničesar nisem zagledal, a vse sem začutil za tisto belo in napeto srajco, vso težo njenih ziz, ki so se dvigale pod platom.

»Kaj ali matere nič več ne straš?«

Zasmejela se je, si potegnila srajco na prsih skupaj, se obrnila, vse obenem, in sunila od zas-

daj z nogo v vrata.

Ne vem več, kako sem se razpravil in legel, spominjam pa se, da sem se zavedel, kako dela ta ženska vse tole zanalašč. Kazalo je, da je vedela za vse, kar je bilo med Toplečko in mano in kako se je začelo. Vse ča; mi je hodilo po glavi: »Kaj, ali matere nič več ne straš?« — to in njena nezapeta tudi nalašč nezapeta bluzeta. Toplečka je prav vse lahko sišala, dekle ni imelo n. kakšnega gramu, tudi pred materjo ne.

Toplečka jo je sišala, prišla k meni in sedla vsa nesrečna na posteljo. Bilo je že precej pozno, vseeno sem še vedno bedel, nisem in nisem mogel zatistiti očesa in zaspati. Zenska se je začela gledala po kamri: potegnula je večkrat z rokam; pod roko, ko da bi si popravljala lase in ko da ne bi vedela, kaj naj poreče, ter potihno zaškotala:

»Jezus-kristus-na, kaj jo je pri-nieslo?«

»Ti si?« sem povprašal, da sem nekaj znil.

Vse mi je bilo odveč tudi to, da bi se premaknil na posteljo: bliže k zidu, da bi laže sedla; obležal sem na hrbtu, z rokami pod glavo in upri oči v začrnelo steno stropa.

Včasih sem trepetal, ko sem jo čakal, še leto ni preteklo, zdaj pa sem nenasdoma čutil, k. k. mi je nadležna; vse njen trebuh in njene skrbi, njen strah vse mi je bilo nadležno huje in huje mi je presedalo.

»Jezu-na, kako so jo nahujskali! Vsa pasja je! Kaj bi le rada?«

Z mano pa je bilo to noč — in sploh — tako, da me je vse to okoli, Toplečke in njenih težav kaj malo skrbelo. Preveč sem se kuhla s svojimi lasmi; koži; naj sem se obračal, kakor sem se obračal, nikamor več nisem mogel Prihajal so časi, ko mi je bilo, da bi pustil vse in šel, da bi ponoči spravlil b. s. v. in zg. n. l. Toda bil sem vse prebuzil doma. Misel na ubeg je bila eno, drugo je bilo z mano, ko sem se od Toplečkovih ozrl na drevje in na domačijo med drevjem. Zmisli sem se na mater, na Marico — obe sta mi živo zrasi pred očmi — in znenada me je vse m. n. l. Bo že kako? sem se tolažil in mislil, da, ko kak poba, ki se prestraš, žalvolje ženske; godilo mi je, da je zdijvala z mano, da je ponorela — a sčasoma mi je jela prešedati: vse z njo mi je začelo presedati. Toplečka je začela govoriti o hujkanju, a men, je jelo hoditi po glavi, kako se bo zdaj vsa ta njena zlahtna in zlahtna pokojnega z Rudim vred, obešila n. me; vse je kazalo, da so Hano poslali nalašč zaradi tega.

»Kaj bi le rada? Kaj bi le rada?«

Spraševala je, jaz sem molčal. »Zini kaj, pomagaj! Za božjo voljo, kaj naj storim?«

(Nadaljevanje prihodnjic)

Kako spravljamo namrznjeno grozdje in sadje?

(Novak Franc)

Letos je ostalo mnogo grozdja in sadja v vsem področju levega brega Save pod prv m negom. To se dogodi večkrat, zlasti v deževnih letih. Take pozne trgatve so poznane starejšim v nogradu, kom, zgodovinarji pa beležijo šele leta 1835, 1869, 1871 in 1879. V letu 1869 je zapadel visok sneg prvč 18. oktobra, ponovno pa 27. oktobra in je ostalo mnogo grozdja pod snegom, ker ga ni bilo mogoče pobrati. Leta 1879 je zapadel prv sneg po vinogradih 15. oktobra, nastopila pa je tudi močna zima, da je Drava porednela, ko je bilo večina grozdja še na trti. Na lednje leto pa v to zimo ni bilo snega ter je zapadel prv sneg šele 11. marca.

Tako se izmenično po grava narava in nimamo do danes načina ugotavljanja večjih sprememb vremena za me ece vnaprej, da bi kmetstvo uravnalo setev in spravljanje pridelkov. Zgod se, da pridelki ne dozorevajo pravočasno in so pr delovalci pr morani čakati do pozne jeseni s trgatvijo grozdja, obiranjem sadja, spravljanjem pese, ajde in z jesensko setvijo.

Letos nas je presenetil prvi sneg 29. oktobra, 30. oktobra in 1. novembra. Temperatura ozračja se je menjavala od 1 do največ 5 stop. C. Tako nizke temperature so škodljive za grozdje in za sadje, katero hočemo obravnati.

Grozdje pr lahki pozebi do 0 stop. C. se lahko še pusti na trti, če nastopi potem lepo suho vreme. Mošči iz takega grozdja dajo dobra vina pri normalnem kletarjenju.

Pri grozdju pri težji pozebi — 1 do — 2 stop. C. kjer se zrahlja jagoda kožica in omogoča hlajenje nekoliko sledkorja, več kisline, največ pa vode ter se koncentrat zgosti, dobimo še vedno kvalitetno, na alkoholu in ekstraktu bogata vina. Tako vina je smatrati kot »ledena vina«, ki jih kot take specialno pridelujejo. Tako zgoščena vina uporabljajo trgovine zato, da ne prevaža redkega (vodenega) vina in ga pred točenjem ponovno razredči za določeno jakost.

Grozdje pri težji pozebi nad — 3 stop. C. ki ima trdo zmznjeno jagode in bi se pred odtajanjem takoj zmznjeno stiskalo.

Z voza je padel Franc Podhostnik iz Podvine 116, ko se je peljal iz gor in si poškodoval desno koleno; pod kolo voza je prišel Andrej Znidarčič iz Lešja št. 3 in si poškodoval levo nogo; voz se je prevrgel na nogo Roze Majcenovič iz Središča 163; železo je padlo na nogo Ivanu Cvetku iz Cvetkove 73; s kolesom je padel in se poškodoval po glavi Stefan Kovačec iz Vinskih vrhov 25; med igro si je poškodovala glavo Alojzija Gjerman iz Dijaškega doma v Ljutomeru; z drevesa je padel in se poškodoval Martin Cafuta iz Gorice 70; z lopato je dobila poškodbo na desnici Neža Simončič iz Dornave 4; s kolesom je padla in si poškodovala glavo Terezija Horvat iz Sobetinc 45; levico je neznanec poškodoval z udarcem Jožetu Švecu iz Cvetlina 99; po stopnicah je padel v klet in si poškodoval glavo Andrej Poplatnik iz Osluševe šte. 22; s podstrešja je padel 3 m globoko in si poškodoval levo stran telesa Vinko Podgoršek iz Ločkega vrha 38; levico si je poškodovala pri delu na njivi Zlata Korenjak iz Bukovce šte. 26; pri igri si je poškodoval desno lico Jožef Fajt iz Dravinjskega vrha 40; sin in snaha sta pretepla Ivana Markrapa iz Posegovce 5 in ga poškodovala po vsem telesu; pri prešnanju je bila poškodovana po glavi Marija Šuman iz Gorisnice 65; konj je brnil v glavo otroka Petra Bratuška iz Muretine št. 11; padel je in si poškodoval levo nogo Peter Lesjak iz Ormoža Zligrava ulica; pod prikolico je padel in si poškodoval desno nogo Ludvik Milinarič iz Strmca št. 10; levo nogo si je pri padcu poškodovala Julka Čeh iz Ptuj, Dravenska c. 4; pri sekanju drv se je vsekval v levo nogo Franc Gerečnik iz Skorbe 62; pri padcu si je poškodoval levo nogo Strečko Kosar iz Dobrovskega 1; ramo si je pri padcu s kolesom poškodoval Martin Hazlmal iz Lovrenca na Dr. polju 44; levo roko si je pri žoganju zlomil Franc Tement iz Pobrežja 43.

Vsi zgoraj navedeni poškodovanci so se zdravili oziroma se je zdravilo v ptujski bolnišnici.

daje ledeno vino, kot je navedeno zgoraj.

Navadno pa se jagode odtajajo in se kot take meljejo in stiskajo. Jagode nekaterih sort so namrznjene že pri 0 stop. C. v takem stanju, da postane njihov produkt — vino — skoraj neužitno. Tako vina so močno rjava kot rja železa, imajo ogaben okus zaradi prisotnosti t. zmznjenih delcev estevin jagode. Navdno tak mošči ne povre sadkorja, ker so vnske kvasnice pre labe, delno odmrle in je toplina mošči nizka, da bi ostnnek živih vnskih kvasnic sploh bil sposoben za vretje.

KAKO NAJ KLETARIMO TAKE VINSKE MOŠTE?

Grozdje takoj stisnemo in spravimo v močno žveplano vodo. Vinski mošči moramo temeljito očistiti vseh ostankov zmznjenih delov grozdja. V 48 urah odtočimo čist mošči od ostalega k leža. Po ebno pažnjo po vemo t mu odloku. Samo čist mošči kletarimo naprej. To čistnje dosežemo v mehanski ranem kletarstvu s filtracijo.

Pri pretoku mošča zračimo ali skušamo drug če odstraniti žveplo iz njega. Temu mošči dodamo sulfatne vinske kvasnice ali vsaj močno kipeč vnski mošči od zdravega mošča. Mošči s grejem, na 15 do 18 stop. C. s cer e vrenje ne bo izvršilo. Pri ogrevanju mošča s pomočjo ogrevanja manjših koščkov mošča s megi, ki ga dolivamo mrzlemu, je posebej paziti, da tega mošča ne segrejejo na višjo temperaturo, kot jo prene e roka. Kdor bi hotel z manjšo količino vrelega mošča h tro segreti ostali hladen mošči v sodu, bo dobil drugo napako. Okus po kuhanem vinu. Vina z okuom po zmznjenem grozdju, po kuhanem vinu in zamaženo rjavo barvo niso užitna in je škoda nadaljnega dela. Zato moramo po st-

skanju grozdja pričeti kletariti, kot je povedano spredaj. V primeru, da kljub skrbnemu kletarjenju močno razsluzenega mošča ostane v vinu rjava barva in okus po zmznlem grozdju, je poveriti čistjenje vina kletarskemu kemiku, ki bo uporabljal modro čistjenje, kazein in oglje.

Priporočamo vsem zapoznelim trgalcem, da se posvetujejo z vinogradniki in kletarskim strokovnjaki, upoštevajo njih navodila, in se tako obvarujejo gospodarske škode.

Sadjarji so bili prisiljeni, da so pustili dozorevati plodove na drevju do prvega snega. Obna sadna letina je mnoge sadjarje zamudila s spravljanjem, da je ostalo sadje pod snegom na drevcih.

Znano je, da prenesejo jabolka na skladišče od 0 do — 4 stop. C. Zrela in užitna zrela jabolka zmznjejo že pri — 1 stop. C. pozne sorie, ki so šele v drevesni zrelosti, vzdržijo do največ — 4 stop. C.

Sadje na drevju v teh temperaturah vzdrž nka nižji mraz kot na skladišču, vendar je to odvisno od po amezne sorte, stopnje zrelosti in časa odlajanja mraza. Čim počasneje se mraz odaja v oblačnem vremenu, tem manjša škoda nastane na plodovih in obratno.

Zmzro sadje je sposobno samo za predelavo. Malo namrzlo sadje, obrabno po odlajitvi, je sposobno za vskladščjenje, vendar je prevdnost za me tu. Večja ali manjša poškodba od mraza bo v dno šele v nekaj tednih. Potrebno je, da tako spravljeno sadje tedensko pregledamo in odstranjujemo nagn te plodove.

V plošnem so sladka jabolka in pozne sorte manj občutljive in jih spravmo v skladišče z manjšo bojaznjo kot zrela n že užitna, mehka. S cer p plodovi takoj pokažejo znake težjih zmznjenih že na videz, še bolj pa ko plod prerežemo in ga poskušamo.

Vsekakor je na mestu previdnost pri spravljaju sadja.

Naj ostane med nami

En vagonček - en milijonček

(Kisla zgodba o še bolj kislih limonah)

To je zgodba o limonah, o 15.550 kilogramih limon, ki so bile za potrošnika izredno kisle, odkupno prodajnemu podjetju »Kmetovalec« iz Ptujja pa so prinesle kaj sladk dobček. Mnogi ljudje iz Ptujja in okolice ne vedo, da se »Kmetovalec« ukvarja tudi s trgovanjem na Reki, ob našem sinjem morju. Ubogim Rečanom je nedavno pridelal kaj kisle zadeve z limonami. Nekdo bi rekel, bodimo lokalpatrioti in pustimo Rečane na miru, ker pa smo vendar ena država, je prav, da malo povemo, kako je s to stvarjo. Dični trgovci »Kmetovalec« so zavohali sijajno priložnost in se vrgli v kupčijo s 15.550 kilogrami limon, katere so kupili pri izvoznem uvoznem podjetju »Flores« iz Sent Petra pri Gorici. Kupili so jih po ceni 140 dinarjev kilogram in jih takoj prepeljali na Reko. Prevoz iz St. Petra na Reko je majhna stvar in vendar se je med njim

zgodilo s ceno limon nekaj neverjetnega: cena limonam je poskočila za 76 dinarjev pri kilogramu. Kdo ve, kako je do tega prišlo, res je le, da so državljeni na Reki lahko kupili v prodajalni »Kmetovalec« kilogram limon po 225 dinarjev. Predvidevamo, da so jih kupovali s kaj kislim obrazom, medtem ko so si trgovsko nadarjeni ljudje pri »Kmetovalcu« zadovoljno meli roke. Na ta način so prišli do bruto zaslužka 1.181.800 dinarjev. Menda lahko računamo, da so brez težav prišli do čistega milijončka za te limone. Znal so iz teh limon iztisniti vse, kar se je dalo, in njih trgovski čut je pohvaliti. Samo to nas zanima, koliko je ta trgovska poteza v prid potrošnikom na Reki in za okrožno državnega sekretariata za gospodarstvo, kjer je določena najvišja prodajna cena za uvožene limone 180 dinarjev kilogram. Morebiti se bo le kdo znašel in napravil tako, da bodo morali tudi dični trgovci »Kmetovalec« pojesti kakšno kisko limonico na račun neobzirnega navijanja cen.

Srejsko društvo „Mad nec“ Ptuj

V torek, 25. oktobra t. l. je bil ustanovni občni zbor mladinske strelske družine, ki bi naj vključevala v svoje vrste predvsem mladince mesta Ptujja. Zanimanje za strelski sport je pri mladini zelo veliko, predvsem pri gimnazijski mladini, ki je v tem društvo sedaj največ.

Ker ima ta družina svoje samoupravljanje, so se mladinci z vsvo vnanjo lotili dela. Izvolili so svoj upravni odbor, ki je že

Iz Podlehnik

V zadnjem času opravljajo organ: okrajne Uprave za dohodke v našem kraju izterjev nje davkov. Kakor nam je znano, mora spremljati organa iz Uprave kak domaćin, odbornik ljud kega odbora. V našem kraju pa n tako. Tu odbornika nadomestuje Leopold Ciglar. Vse to b ne bilo še nič posebnega. Toda postopek, kakor ga uporablja imenovani naproti raznim ljudem — davčnim dolžnikom, je vse prej kakor na me tu. Davčne zavezance ustavlja celo na cesti, kjer brutalno zahteva denar in uporablja pr tem neumezne izraze.

V Podlehniku m slimo, da človek, ki je zapleten v kr minalno zadevo ne more opravljati dela, ki bi ga naj opravljal odbornik ljudskega odbora, posebno še, če tako oholo nastopa.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Sobota, 5. novembra, ob 20. uri: John Patrick: »VROČA KRI«, komedija v treh dejanjih (petih slikah). — Izven.

Nedelja, dne 6. nov., ob 15. uri: John Patrick: »VROČA KRI« Izven.

Četrtek, dne 10. nov., ob 20. uri: John Patrick: »VROČA KRI«, komedija v treh dejanjih (petih slikah). Abonma red »A« in Izven.

Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure; ob nedeljah od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo. — Rezervirajte vstopnice dopoldne v gledališki pisarni, telefon šte. 71.

Tudi kisano sadje je okusno

Ob letošnji obilni sadni letini bi bilo prav, da blise med drugim odločijo tudi mi za kisanje sadja, zlasti jabolč.

Za kisanje so dobra manj zlahtna jabolka, pa tudi hrške. Sadje pa mora biti zdravo, ne črveno, ne obtočeno, škrlupasto ali grintavo. Zlasti dobre so trde sorte, ki se med kisanjem zmehčajo in postanejo okusnejše. Za kisanje obrano sadje naj nekoliko pozori, ne sme pa se zmehčati. Dobro umita jabolka, in hrške vlagamo navadno vsako zase, lahko pa tudi mešano v lesene posode, čebre ali kadi. Vloženo sadje pokrijemo z lesenimi pokrovi. Pokrov obtežimo s kamni kakor pri kisanju zelja. Vloženo sadje pa pred obtežitvijo zalijemo s prekuhanim, nekoliko osoljeno in ohlajeno vodo. Na sto litrov vode raztopimo dva do tri kozarce soli. Vodi dodamo tudi različne začimbe — kar pa ni nujno — n. pr. janež, poper, pelin, pehtran itd., ki dajo kisanemu sadju okus in vonj.

V kleti ali v kakšnem drugem ne prehladnem in ne pretoplem prostoru se vloženo sadje skisa v šestih do osmih tednih.

Nekateri dodajajo pri vlaganju sadja tudi brinovje jagode, na vrh pa položijo brinovje vejice. Ta dodatek da okisanemu sadju vinski okus, kakor ti bilo vkuhanu v vinu. S sadjem napolnjene posode pokrijemo s prti, da se sadje ne zapraš ali ne onesaži.

Manj sadja lahko skisamo v dobro pocinjenih ali porcelanastih loncih, pa tudi v emajliranih posodah, toda emaji ne sme biti okrušen. Če pride sadna kislina v dotik z železom sadje lahko počni.

začel z delom. Starejši strelci so sklenili, da nas bodo preskrbeli z orožjem, da bomo lahko začeli redno trenirati. Obljubili so nam zračno puško, malokalibrsko pištolo itd.

Upamo, da se nam bo pridružil še več mladine, saj pri strelstvu ne manjka razvedrila, je pa zelo koristno za vsakogar, ki žrtvuje zanj vsaj malo prostega časa, dobre volje in razumevanja.

Koliko metrov rabim?

Za moško obleko potrebujemo: blaga 3 m, svil e za podlogo 1,40 do 1,50 m, platna 1 m, kanafasa 1 m, žime 0,40 m, žepovine 1,25 metrov. Za moške hlače: 1,20 m (za večjo postavbo več); za moški plašč, zimski, blago 3 m, svil e za podlogo 2,50 m, platna 1,20 m, kanafasa 0,80 m, žime 0,40 m, žepovine 0,40 m; za moški plašč prehodni (hubertus): 3 m, tweed plašč 2,80 m, inleta 0,60 m; moški dežni plašč enojni, na pol podložen, Montgomery kroj: blaga dvojne širine 3,5 m, blaga enojne širine 7 m, moški dežni plašč dvojni: blaga dvoj-

ne širine 5,60 do 7 m, blaga enojne širine pa 11 do 13 m. Zenski plašč: volneno blago dvojne širine 2,50 do 3 m (po postavi in po modi), svil e za podlogo 2,30 do 2,50 m, platna 1 m, kanafasa 0,80 m, vatelina (za cej) plašč 1,5 m, za pol podloženega 1 m. Kostum: blago dvojne širine 2,50 do 2,60 m, platna 0,80 m, kanafasa 0,60 m, svil e 1,40 m. Zenske jope: blaga 1,60 do 2 m (glede na dolžino), svil e 1,40 m, kanafasa 0,60 m, platna 0,80 m. Moške delovne obleke (iz saglia): dvodelne 3 do 3,20 m, enodelne (pajaci) 3,50 m.

TABORNIŠTVO

Rod Lackove čete je začel z delom

Včlanjene veliko mladine

Po dolgih prizadevanjih smo tudi v Ptuj, na veliko veselje mladine, ustanovili organizacijo tabornikov. Na obnem zboru si je naš rod izbral ime — »Rod Lackove čete«. Kako težko je čakala mladina na to organizacijo, nam pove dejstvo, da imamo že sedaj vključenih nad 170 mladih tovarišev od 9 do 18 let. Prijavljajo pa se še vedno novi. Največja težava nam je trenutno pomanjkanje vodnikov, da bi lahko začeli z rednimi vodovimi sestanki, kjer bi se pripravljali na sprejemni izpit. Vodniški tečaj, ki smo ga organizirali s pomočjo tovarišev iz Maribora nam bo tudi preko te težave pomagal. Imamo že dva svoja lastna šotora, enega pa še dobimo v prihodnjih dneh. OLO nam je nakazal 100 tisoč din in s tem pokazal vse razumevanje za naše delo. Upamo, da nas bo podprl tudi občinski ljudski odbor Ptuj s tem, da nam bo nakazal primerne prostore, kjer se bomo lahko sestajali in delali.

Tistim, ki organizacije tabornikov še ne poznajo, pa nekaj kratkih besed o naših ciljih.

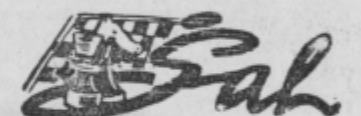
Taborniške organizacije so prostovoljne vzgojne organizacije otrok, mladine in odraslih, ki imajo namen vzgajati tabornike v dobre člane človeške družbe, privzgjati ljubezen do socialistične domovine, razvijati

partizanske tradicije in krepiti obrambno sposobnost ljudstva: s taborjenji, z izleti in s pohodi seznanjati članstvo z naravnimi lepotami, pomagati medsebojno spoznavati mladino, krepiti njeno enotnost, poglobljati bratstvo jugoslovanskih narodov in se boriti za svetovni mir.

Zaradi zgoraj navedenega taborniška organizacija nima svojih posebnih vgojnih ciljev, ki bi bili izven splošnih in enotnih vzgojnih stremiljenj našega socialističnega družbenega razvoja. Partizanske tradicije in junaki iz NOB ter naše ljudske revolucije, so nam vzor v oblikovanju in vzgoji osebnosti. Vzgjajamo v naravi, kjer mladina doživlja in spoznava naravo kot celoto. Seznanjamo mlade tovariše z današnjo problematiko in jih navajamo na popolno samoupravo, ki vlada v organizacijah, da bodo jutri lahko aktivni člani naše socialistične družbe. Aktivnost in samouprava sta dva osnovna faktorja našega dela. Poleg spoznavanja narave, kar delamo z izleti, pohodi in taborjenji, navajamo naše člane k praktičnemu delu, saj mora tabornik znati vrsto spretnosti kot so: kuhanje na prostem, postavljanje šotorov, izdelava ležišč, prevladovanje zaprek, prva pomoč v neizodah, branje specialnih kart, signalizacija, praktična meteorologija, branje sledov, spoznavanje rastlin in živali ter najrazličnejše ročne spretnosti. Nepozabljamo pa tudi dvig splošne kulturne ravni in za to prirejamo lastne kulturno vzgojne prireditve, obiskujemo muzeje, galerije, razstave, koncerte in gledališča ter aktivno gojimo taborniške, partizanske, narodne in umetne pesmi.

Več o našem delu, načrtih in prizadevanjih ter o naših pravilih pa drugi.

Bračič Miro

Sahovsko društvo Ptuj bo priredilo v torek, 8. t. m. brzoturnir za mesec november. Igra se v Sindikalnem domu železničarjev s pričetkom ob 19.30. — Pravico do sodelovanja imajo tudi nečlani.

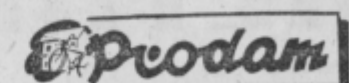
Doglasi in objave

RAZPIS

Okrajno gledališče Ptuj razpisuje za Ormož in okolico gledališki abonma za 7 dramskih del v sezoni 1955/56. — Cena abonmaja je 420 din in je lahko plačljiva v treh enakih obrokih po 140 din. Prvi obrok se plača ob vpisu. — Prijave sprejema tov STROPNIK Feliks poslovodja »Preskrbe« v Ormožu. — Pohitite s prijavi!

JAVNA ZAHVALA

Podpisana se čutim dolžna zavajati se ptujski postaji LM in milniku tov Peternele osebo, da mi je bil ukraden predmet tako hitro najden in vrnjen. Milnar Mara, Ptuj.

TRAVNIK NJIVO IN GOZD v bližini ceste Vurberk—Grajana prodam. Naslov v upravi lista.

ORAL GOZDA v Novi vasi pri Ptujju prodam. Naslov v upravi lista.

RABLJENO KUHINJSKO POHIŠTVO poceni prodam. Naslov v upravi lista (20.000).

VSako KOLIČINO HLEVSKEGA GNOJA ZA TRSNICE KUPI VINARSKA ZADRUGA PTUJ

Nudimo trsne cepiljenke in korenjake
PTUJ Vinarška zadruga POOZ

VSako KOLIČINO ŠKOPANE SLAME

kupi
PLETARNA, V PTUJU